

tals udtrykte og bestemte Willie. Naar der er et bevidst Flertal; skal man tidlig eller sent blive nødt til at høre sig for det; ellers var den fri Forfatning jo slet ikke Andet end en Fortsettelse af Absolutismen, kun med den Forandring, at der var nogle Faa flere, nogle høje Embedsmænd, nogle „Nige og Dannede og Begavede“, der vare komne til at regjere i Stedet for den enevelbige Konge. Saa siger jeg; Hellere den enevelbige Konge end at regjeres af 20 Grever og Amtmænd og Herredsfogder og større Landeieendomsbesiddere, thi det er et Regimente, som er endnu værre og endnu farligere for et Fokkelius Udvikling end Enevolds- magten. Enevoldsmagten er der ganske anderledes Mening i, nemlig Opdragelsesmeningen, men den Opdragelse, vi skulde have, af de Herrer med Forrettigheder Begunstigede, den skjøtter jeg ikke om. Veien er farlig, hedder det, at betrede, foreløbige Finantslove!“ osv. Det har, jo den ærede, Ord- fører, der i Dag indlevede Forhandlingen, sagt — og det behøver ikke nogen længere Udvikling, thi det vide vi Alle, — at i Grundloven staar, at foreløbige Love kun kunne udfædres, naar de ere i Overensstemmelse med Grundloven, men en foreløbig Finantslov vilde jo være imod Grundloven. Det kunne de Herrer, hvis De ikke alt have læst det, læse i — jeg haaber den Autoritet, har nogen Betydning, for Dem — Professor Holst's Statsret (Oetavius Hansen; En Professor!). Det ærede Medlem for Denske synes at blive forhauset over, at jeg citerer en Professor; jeg gjør det ikke, fordi det for mig derved har nogen større Autoritet, men fordi jeg antager, at det kan have det for visse Folk. Det er min fulde Overtydning, at der ikke kan være Tale om her i vort Fædreland, at nogen vilde begaa Grundlovsbrud; det vilde de nok befinde sig paa, inden de gjøre det, de ville erindre: „Dag, Dig, imorgen mig!“ Begyndes der i Dag paa Grundlovsbrud fra oven af, kan det imorgen blive fra neden af; jeg er overtydet om, at den Veil vil her i vort Fædreland ingen af dem, som der kan være Tale om at se i Epidisen for Regjeringen, slaa ind paa. Endelig sige Somme: Ja, det kan maaste være sandt, men vi frygte en hidfig Valgkamp, og vi synes ikke om, at kaste Landet ud i en saadan Bevægelse. Ja, den Tanke kan jeg forstaa, naar man ikke har set, hvorom Kampen dreier sig, naar man ikke har set, at det er folkelig Selvstyrelse, der gaar som den røde Traad gjennem alle vore Bestræbelser og ogsaa var det, der stæbte Flertallet den 20. September. Jeg kan meget vel forstaa, at de Mænd, som ikke have set det, ville ikke for Noget, de ikke have lært at vurdere, kaste Landet ind i en hidfig Valgkamp; den kostelige Perle kjober man først, naar man har set, at den er en kostelig Perle, først da vil man vove Noget for at vinde den. Jeg kan selvfølgelig ikke forlange, at de Mænd, der sige: „Parlamentarismens Tid kommer nok, men den er ikke

endnu; vent blot!“ skulle være med til at kaste Landet ud i en hidfig Valgkamp for Noget, de ikke elske, thi jeg tror, at de huerken have begrebet eller villet eller elsket den Tanke. Endelig siger man — og det har det ærede Medlem bagved (Schjørring) slaaet paa i Dag: Kan Venstre danne en Regjering, kan noget andet Parti end det, der nu er ved Roret, danne en Regjering? Sa, ganske vist, den høitagtede Konseilspræsident og den høitagtede Udenrigsminister ere vistnok meget talentfulde og veltalende og tankerige Mænd, men hvor talentfulde og tankerige og talebygtige de end maatte være, saa tør jeg dog ikke sige, at der ikke i andre Partier kan findes ligesaa talentfulde, ligesaa talebygtige, ligesaa begavede, ligesaa fædrelands- sindede Mænd, og det tør vistnok Ingen (Udbrydelse) . . . ja, man siger bagved: „Kultusministeren“; han skal jeg snart komme til . . .

Formanden: Det ærede Medlem vil vistnok huse, at iagttage, at Forhandlingen ikke bli- ner saa personlig, at den ikke passer paa dette Sted.

Th. Nielsen: Jeg skal ogsaa kun holde mig til Regjeringens Gjerninger. Jeg har da for Øvrigt overfor den høitærede Justitsminister saavel som overfor den høitærede Kultusminister og den høitærede Finantsminister under Adressefor- handlingen haat, Leilighed til, at sige min Mening, og det er den, at deres Fortids Gjerninger, den sørgelige Fred, skulde ikke bringe dem til at slaa altfor stærkt paa de Strænge, at, kun naar de regjere, kunne vi have Fred, overfor Ublandet. Ulykken i 1864, i Forening med den sørgelige Forfatningskamp, der ganske vist ikke uden disse Ministres Skyld fremkom efter Freden, har gjort et saa dybt og uudsletteligt Indtryk paa Folket, at jeg kan forstikke de Herrer om, at, her er i Folket — det har jeg mærket altfor, ofte — en Harm over, at disse Mænd, indtage den Plads, som de indtage. Jeg tror ikke, at der kan blive nogen helbig Samvirken, saa længe de Mænd, der tilbids have været med til at fremfalde alle disse Ting, der stete — jeg siger ikke dermed, at de ere alene Skyld deri, men i deres Tid kom alt dette til Udvikling, og de have i alt Fald væsentlig Anpart for den sørgelige Forfatningskamp — jeg tror ikke, at der kan komme nogen helbig Samvirken frem, saalænge disse Mænd ere ved Roret. Hvad den ærede Indenrigsministers For- tid angaar, er den ganske vist ikke saa mørk, men ogsaa han har mere eller mindre, sviget sin For- tid, ogsaa han er ikke bleven den almindelige Valg- rets Princip tro, som han tidligere som Folke- tingsmand har udtalt sig for. Hvad den ærede Krigsminister angaar, saa er hans Fortid jo me- get kort; men det er min Overbevisning, at de Mænd, som nu sidde ved Roret, ville have saa